

PEK YAKIN

Allah'tan korkan bir insan, ölüm sonrası hesap gününde neler yaşayacağı konusunda endişe eder. Allah'a nasıl hesap vereceğini düşünür durur. Lakin insanların büyük çoğunluğu kendilerini dünyadaki yapay yarışmalara kaptırmıştır. Çevredekilerden geriye düşmek, yoksul kalmak, nefsinin emirlerini yerine getirememek gibi korkuları; Allah korkusunun, cehennem azabı korkusunun önüne almışlardır.

Yaratan, yaşatan ve öldüren Allah'tır. Ölümün var ve kaçınılmaz olması O'nun böyle uygun görmesinden dolayıdır:

“Biz takdir ettik aranızda ölümü ve Bizim önümüze geçilmez” (Vakıa 60).

Ölümü yaratan Allah, insanın ölüm ile olan ilişkisine dair bir gerçeğe vurgu yapar. Bu da insanın ölümden uzak durmaya olan gayretidir.

De ki: **“Sizin kendisinden kaçtığınız ölüm, muhakkak sizi bulacaktır. Sonra da görüleni ve görülme-yeni bilen Allah'a döndürüleceksiniz ve O size bütün yaptıklarınızı haber verecektir” (Cuma 8).**

Ölüm fikri bir gerilim unsurudur. Yaşayan birçoklarının ölüm ve sonrası ile ilişkisi *“evet bir gün öleceğiz”* deyip bu konudan bir daha bahsetmeme seviyesindedir. İnsan, ölüm düşüncesi ile bundan daha yoğun bir bağı zaman kaybı olarak görür.

Halbuki Rabbimiz buyurur ki **“Eğer ölümden veya öldürülmekten kaçırıyorsanız, kaçmak size asla fayda vermez. Vereceğini var saydığınız takdirde de ancak pek az faydalandırılırsınız” (Ahzab 16).**

Demek oluyor ki ölümden, ölümü tefekkürden uzakta durmak nafîle bir çabadır, faydasızdır. Bizler, dünyadaki finalimizi hangi kimlikle yaşayacağımızı gündemimize almalıyız, zira Yüce Rabbimizin bir emri de son nefesimizi ne uğruna, nasıl bir hayatın

sonunda verdiğimiz üzerinedir. Allah bize emreder:

“Ey o bütün iman edenler! Allah'a karşı yanlış yapmaktan nasıl sakınmak gerekiyorsa öyle sakının, (hakkile müttaki olun) ve her halde müslim olarak can verin” (Al-i İmran 102).

Anlıyoruz ki bizler bu dünyayı *“La İlahe İllallah Muhammeden Rasulullah”* şahitliğini ve müslümanlık iddiamızı hayat boyu pratiğe dökmüş kullar olarak terk etmeliyiz. Bu emri yerine getirebilmek adına ölüm bize gelinceye değin sürdürmemiz gereken eylem ve tavırların bir kısmını hatırlayalım.

1- Son nefesimize kadar O'na güvenmek ve sadece O'ndan korkmak zorundayız. Bu Yüce Rabbimizin bir emridir ve özgürlüğün doruk noktasıdır.

“Ey insanlar! Bu Elçi, Rabbiniz'den size gerçek olanı getirdi; Allah'a güvenin; bu sizin hayrınıza olur. Ama ayetleri görmezlikten gelerseniz bilin ki göklerde ne var, yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Allah bilir, doğru kararlar verir” (Nisa 170).

Sadece Allah'tan korkan bir insan ölüme önem atfeder. Zira sadece Allah'tan korkan bir insan, ölüm sonrası hesap gününde neler yaşayacağı konusunda endişe eder. Allah'a nasıl hesap vereceğini düşünür durur. Lakin insanların büyük çoğunluğu kendilerini dünyadaki yapay yarışmalara kaptırmıştır. Çevredekilerden geriye düşmek, yoksul kalmak, nefsinin

emirlerini yerine getirememek gibi korkuları; Allah korkusunun, cehennem azabı korkusunun önüne almışlardır. Halbuki Yüce Rabbimiz buyurur:

“Allah buyurdu ki: İki tanrı edinmeyin! O ancak bir Tanrı’dır. O halde yalnız Benden korkun!” (Nahl 51).

Yalnız O'na güvenmek ve yalnızca O'ndan korkmak ölüme hazırlığın başlıca prensipleridir.

2- Dünyayı esas hayata tercih etmeyi bırakmalı, Allah rızası için salih ameller işleme emrini ifa etmeliyiz.

İnsanların büyük bölümü çok kısa süren ve her an sona erebilecek dünya hayatını, esas hayattan daha çok sevmişlerdir. Burada kurdukları düzeni ve sağladıkları menfaati, Yüce Rabbimizin rızasına ve ebedî memnuniyete tercih etmişlerdir.

“Onlar gerçekten bu çabucak geçmekte olanı çok severler. Önlerinde bulunan ağır günü ihmal ederler, ve bırakıp giderler” (İnsan 27).

Dünya hayatının en büyük cazibe öğelerinden birisi maddi edinimlerdir. İnsanoğlu niceliksel birikimler gayesini, Allah'ın emirlerinin önüne alabilmek hatasına düşebilmektedir:

“Çoklukla övünmek, sizi tutkuyla oyalayıp kendinizden geçirdi. Öyle ki bu, mezarı ziyaretinize kadar sürdü” (Tekasür 1-2).

Allah'a güvenen ve Ahiretin dünyaya nazaran boyutunu ve değerini kavrayıp tercihlerini bu doğrultuda yapmaya başlayan insan ise, çokluğu kendine hedef belirlemekten ziyade, kendisine ölüm gelmeden evvel Allah'ın verdiği rızık, o rızığın bizatihi kullanıcıları olmaya Yüce Rabbimizin emri sayesinde hak kazanan insanlara iletir. Allah'a kulluk yolunda, yalnızca Allah rızası için hayra harcama yapar.

Allah'a güvenmeyen ve dünyayı ahirete tercih eden kimi insan ise Allah'a ibadet uğrunda harcama yapması gerektiğini öldükten sonra pişmanlık içerisinde hatırlayacaktır:

“Sizden birinize ölüm gelip de: “Rabbim, beni yakın bir süreye kadar geciktirsen ben de böylece sadaka versem ve salihlerden olsam” demeden önce, size rızık olarak verdiklerimizden infak edin.” (Münafikun 10).

Unutmayalım, Rabbimiz bizlere diyor ki: **“Sevdiğiniz şeylerden hayra harcamadıkça iyiliğe asla eremezsiniz. Yaptığınız her harcamayı bilen Allah'tır”** (Al-i İmran 92).

Rabbimiz, ibadet gereğince harcama yapan kuluna büyük ikramlarda bulunur:

De ki “Rabbim, koyduğu kurala göre kiminin önüne rızık yayar kimine de belli bir ölçüye göre verir. Allah, hayra yaptığınız her harcamanın yerini doldurur. O, rızık verenlerin en hayırlısıdır” (Sebe 39).

Allah'ın ikramlarını hayr için harcamak salih amellerden bir misaldir. Ölüm bizi buluncaya kadar Yüce Rabbimizin rızası uğruna, gücümüz ve kapasitemiz yettiğince, Yüce Rabbimiz de izin verdiği sürece durumumuzu ıslah eden ameller işlemeliyiz.

3- Sabretmek mecburiyetindeyiz.

Yüce Rabbimiz Kur'an'da **“sabredenlere müjdele”** (Bakara 155) buyurur. Zira dünya hayatı, kendisine sabredilmesi gereken bir imtihandır. Dünya, her türlü felaketin görüleceği yerin adıdır. Kibir, hududullah'ı aşmak, açgözlülük, hırs, zulüm, açlık, bencillik, yararsız uğraşlar, savaş, kavga, zarar, ziyan ve her türlü israfı göreceğimiz yerin adı dünyadır. Bu denli sorunlar, bu denli büyümeler ve bu gibi had tanımazlıklara karşı tek bir tavrımız olabilir.

“Ey iman edenler, sabırla ve namazla yardım dileyin. Gerçekten Allah, sabredenlerle beraberdir” (Bakara 153).

Dolayısıyla sabır, müslümanların zihinsel ve davranışsal dünyalarında çok kıymetli bir yer teşkil eder. Sabır, koşullar ne olursa olsun Allah'ın emirlerinin dışına çıkmamaktır. Allah'ın emirlerini tüm zor şartlara rağmen kendi hayatımızda uygulamaya koyma gayretidir. Yüce Rabbimiz kullarında Kendisinin emirlerini birinci sıraya alma çabalarının tümünü

görmeyi ister:

“Yoksa Allah, içinizden cihad edenleri ve sabredenleri bilmeden Cennete gireceğinizi mi hesap etmişiniz?” (Al-i İmran 142).

4- Çok çalışmalıyız.

Zaman, Kur'an'da yemin konusu olacak derecede ehemmiyet içeren bir konudur. Zaman bizim yegâne sermayemizdir. Onu nasıl kullandığımız; neye, ne hedefle, ne kadar vakit harcadığımız bizim ebedî hayat şartlarımızı belirleyecektir. Bu Kitabı takip eden ve Allah'a güvenen insanın lügatında batıl üretimler bulunmamaktadır. Müslüman, bu gibi lüksleri imtihan sonrasına erteleyen kimsedir.

“İnsanın kendi çalışmasından başkası kendine ait değildir. Çalışması yakında gözler önüne serilecektir. Sonra ona, yaptıklarının karşılığı tam olarak verilecektir. Varıp gideceği yer, Sahibinin huzurudur” (Necm 39-42).

“Öyleyse boş kalınca kalk, yorul, ve yalnız Rabbine yönel!” (İnşirah 7-8).

5- Her zaman af dilemeli, tövbe etmeliyiz.

İslam disiplininin en özgün ve faydalı işlerinden biri nasuh bir tövbedir (Tahrim 8). Yüce Rabbimizin yaşayan tüm insanlara hediye ettiği tövbe hakkından istifade etmemek bize zarar verecektir. Her ne olursa olsun bu muhteşem mekanizmaya temas edip Yüce Rabbimizden, af dileriz, doğru yola koyuluruz. Allah uygun görürse kulunu affeder. Yüce Rabbimizin Gafur ve Rahim isimlerine dair muazzam bir ayet Zümer 53'tür:

Yüce Allah buyurur ki **“Ey nefislerine uyup da aşırılığa sürünen kullarım! Allah'ın rahmetinden umudunuzu kesmeyin, Allah bütün günahlarınızı bağışlar, şüphe yok ki O, çok bağışlayan ve çok acıyandır”**.

Yaşama umudumuz hala devam ediyorken hatalarımızdan ve hatalarımız üzere sürdürdüğümüz hayatımızdan Yüce Rabbimize tövbe etmeliyiz. Yaşama umudu kesilince ortaya konan tövbenin Allah katında bir karşılığı olmayabilir:

“Günah işleyip de kendisine ölüm gelince: “İşte ben şimdi tevbe ettim.” diyen kimselerin tevbesi kabul edilmez. Kâfir olarak ölenlerin de tevbeleri kabul edilmez. İşte bunlara ahirette can yakıcı bir azap hazırlamışızdır” (Nisa 18).

Kabahatler bize aittir. Allah ise çok bağışlayan, tövbeleri çokça kabul eden bir Rabbdır. Her hatamızın ardından O’ndan af dilemekten başka bir çaremiz yoktur:

“Rabbinin Kitabından sana vahyedileni oku. O’nun sözlerini değiştirecek yoktur. O’ndan başka sığınacak kimse bulamazsın” (Kehf 27).

Yüce Rabbimiz sorar: “Artık onlar, kıyamet saatinin kendilerine ansızın gelivermesini mi bekliyorlar? Şüphesiz onun alametleri gelmiştir. Artık kıyamet kendilerine gelip çatınca anlamaları neye yarar?” (Muhammed 18)

“Ey iman edenler!Allah’tan korkun ve herkes yarına ne hazırladığına baksın. Allah’tan korkun, çünkü Allah, yaptıklarınızdan haberdardır” (Haşr 18).

Yarına ne hazırlıyoruz ? Dünya hayatımızda müslim olup o hal üzere kalabilecek miyiz ? Bunlar Allah’tan haşyet duyan insanları ilgilendiren sorulardır. Kimilerinin böyle gündemleri yoktur.

Yüce Rabbimizin emirlerini inkar ve ihmal etmeleri sebebiyle pişmanlık içinde aşağılanıp gidenler var olacaktır. Cehennem’de varoluşun en trajik halleri yaşanacaktır:

“Orada avazları çıktığıınca bağırlar; “Rabbimiz! Bizi çıkar; yaptığımızdan başka, yararlı iş işleyelim” diye bağırlar. O zaman onlara şöyle deriz: Ders alacak kişinin ders alabileceği kadar bir süre sizi yaşatmadık mı? Size uyarıcı da gelmişti. Artık azabı tadın. Yanlış yapanlara yardım edecek biri olmaz” (Fatır 37).

Ölümden sonra dirilmeye dair halâ şüphesi olan varsa, ölüm-yaşam ilişkisini bir tabiat analogisi ile aktaran bu ayeti okumalıdır:

Ey insanlar! Kabirlerden kalkma konusunda şüpheniz varsa (düşünün): Sizi topraktan, sonra dölleniş yumurtadan, sonra alakadan sonra

da yapısı belli belirsiz bir çiğnem et parçasından yarattık. Bu, size olup biteni açıklamamız içindir. Yaşamalarını uygun gördüğümüzü belirli bir süreye kadar rahimlerde tutar, sonra sizi bir çocuk olarak çıkarırız. Sonra da güçlü kuvvetli halinize gelesiniz diye (sizi yaşatırız). Kiminiz vefat ettirilir kiminiz de ömrünün en düşkün çağına kadar yaşatılır ki bilirken bilemez hale gelsin. Toprağı da kupkuru görürsün ama üzerine suyu indirdik mi kıpırdar, kabarıyor ve her türlü güzel bitkiden bir eş (erkeği veya dişi) bitirir” (Hac 5).

Yüce Rabbimizin ayetleri sayesinde ölüm ile olan bağımız daha sağlam ve tatmin edici düzeye ulaşır. Bunu müteakiben öğreniriz ki insanlar arasında insan tarafından aksatılan adalet, ölüm sonrası asla şaşmayacaktır. Zira o günün Malik’i (Fatiha 3), Rahman ve Rahim olan Alemlerin Rabbi Yüce Allah’tır:

“(Mezardan) kalkış günü tam doğru teraziler kurarız; kimse bir haksızlığa uğratılmaz. Bir hardal danesi ağırlığında bile olsa terazilere koyarız. Biz hesap görmeye yeteriz” (Enbiya 47).

Kimse hesap günü bu cümleleri zikreden kişi olmak istemeyecektir: Defteri sol eline verilecek kimse şöyle der: “Keşke bana defterim verilmeseydi! Hesabımın ne olduğunu hiç bilmeseydim! ,

Ah ! Keşke ölüm her şeyi bitirseydi” (Hakka 25-27).

Bu dinin bizler için işleyişi bellidir: “...Biz, Allah’a aidiz, ve biz O’nun huzuruna çıkarılacağız...” (Bakara 156).

Muhakkak öleceğiz ve kıyamet günü kıyam edip dünyadaki tercihlerimize, yapıp ettiklerimize ve kimi/neyi otorite belirlediğimize dair hesap vermek üzere Yüce Allah’ın huzurunda toplanacağız. Buna katılım zarurîdir, hatta bize danışılmayacaktır.

“Bu toplantı ne zaman?” diye merak edenlere:

“Gerçekleri içeren bu Kitabı, ölçüyü ve dengeyi indiren Allah’tır.

Ne bilirsin, belki kıyamet saati pek yakındır! “ (Şura 17).